

**ХАРКІВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПЕРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА)»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 03 «Гуманітарні науки»
за спеціальністю 035 Філологія**

**Кваліфікація: філолог, перекладач, викладач двох іноземних мов
(мови: англійська, німецька / французька / іспанська)**

**ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ХГУ «НУА»
Голова Вченої ради
професор
_____ / Астахова К. В./
(протокол № 11 від "27" червня 2016 р.)**

Харків 2016 р.

1. РОЗРОБЛЕНО

Методичною комісією Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»

Голова методичної комісії:

Астахова К.В., д.і.н., проф., ректор ХГУ «НУА»

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Освітньо-професійна програма «Переклад (англійська мова та друга іноземна мова)» другого (магістерського) рівня галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» затверджена та введена в дію Наказом ректора Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія» від 30.06.2016 р. № 141/1 у відповідності до рішення вченої ради університету від 27.06.2016 р. Протокол № 11.

3. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4. РОЗРОБНИКИ ОПП

Проектна група (Наказ ректора ХГУ «НУА» від 30.06.2016 р. № 141/1):

Керівник проектної групи (гарант освітньо-професійної програми):

Тимошенкова Т. М., кандидат філологічних наук, професор, професор кафедри германської та романської філології Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія».

Розробники програми:

1. Тарасова О. В., доктор філологічних наук, професор, професор кафедри загальноакадемічної кафедри англійської мови Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія».

2. Змійова І. В., кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри теорії та практики перекладу Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія».

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 035 «Філологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія», факультет «Референт-перекладач»
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Другий (магістерський) Ступінь вищої освіти – магістр Галузь знань – 03 «Гуманітарні науки» Спеціальність: 035 «Філологія» Кваліфікація: філолог, перекладач, викладач двох іноземних мов (англійська, німецька / французька / іспанська)
Офіційна назва освітньої програми	Переклад (англійська мова та друга іноземна мова)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 роки
Наявність акредитації	Сертифікат акредитації спеціальності : 035 «Філологія», Серія НІ № 2197094 від 16.06.2016 р. Термін дії: до 1.07.2026 р.
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра
Мова викладання	Українська / російська / англійська, німецька / французька / іспанська
Термін дії освітньої програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, які володіють глибокими спеціальними знаннями у сфері філології та перекладу, мають сформовані базові професійні перекладацькі компетентності, підготовлені до роботи у сфері надання послуг з перекладу та здійснення науково-педагогічної діяльності в закладах різного рівня освіти.	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 03 «Гуманітарні науки» Спеціальність: 035 «Філологія»

Орієнтація програми	Освітньо-професійна програма для підготовки магістрів з філології.
Основний фокус програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі перекладу. Акцент робиться на формуванні та розвитку професійних перекладацьких компетентностей, вивченні теоретичних та практичних дисциплін, які сприяють формуванню практичних навичок і умінь фахівця здійснювати перекладацьку, дослідницьку та викладацьку діяльність.
Особливості програми	Передбачає проходження практики на підприємствах (в основному виробничих) різної галузевої приналежності.
4 – Придатність випускників до подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Магістр з філології, перекладач, викладач двох іноземних мов, підготовлений виконувати функції: перекладацьку, тлумацьку, референтську, бібліографічну, виконавську (технологічну), організаційну, проектувальну, інформаційну, навчально-методичну та науково-дослідну та займати такі посади: асистент вищого навчального закладу; викладач вищого навчального закладу; викладач професійно-технічного навчального закладу; викладач професійного навчально-виховного закладу; вчитель середнього навчально-виховного закладу; молодший науковий співробітник (методи навчання); методист вищого навчального закладу; редактор; молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади); філолог-дослідник; гід-перекладач; лінгвіст; перекладач; перекладач технічної літератури; письмовий перекладач; редактор-перекладач; перекладач-консультант; філолог; викладач-стажист; лаборант (освіта); начальник (завідувач) підрозділу; методист вищого навчального закладу; завідувач лабораторії (освіти); завідувач практики (виробничої, навчальної); керівник виробничої практики; менеджер.
Подальше навчання	Навчання впродовж життя для вдосконалення професійної, наукової та інших видів діяльності. Можливість продовження підготовки на наступному рівні вищої освіти (доктора філософії) за спеціальностями: 10.02.04 – германські мови (філологічні науки); 10.02.16 – перекладознавство (філологічні науки); 10.02.21 – структурна, прикладна та математична лінгвістика (філологічні, фізико-математичні, технічні науки)
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Використовується студентоцентроване та проблемно-орієнтоване навчання, навчання через науково-дослідну практику та самонавчання. Система методів навчання спирається на принципи цілеспрямованості, бінарності –

	активної безпосередньої участі викладача і студента. Основними підходами при викладанні та навчанні є гуманістичність, студентоцентризм, системність, технологічність, дискретність. Основні види занять: лекції, семінари, практичні заняття в малих групах, перекладацька та науково-педагогічна практика, самостійна робота, консультації з викладачами, написання магістерської роботи.	
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, тестування, презентації, звіти, практика тощо. Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною рейтинговою системою.	
6 – Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність (ІК)	Магістр (рівень 7): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
	ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
	ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК 5	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у навчальній діяльності, під час проведення досліджень та у практичній сфері.
	ЗК 6	Здатність планувати та організовувати свою роботу відповідно до наявних умов навчання, дослідницької або практичної діяльності.
	ЗК 7	Досконале знання державної мови і вільне володіння мінімум двома іноземними мовами на рівні професійного і побутового спілкування.
	ЗК 8	Уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел.

	ЗК 9	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у науково-дослідницькій та практичній діяльності.
	ЗК 10	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
	ЗК 11	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК 12	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	ЗК 13	Уміння працювати в команді та мати навички між особистої взаємодії.
	ЗК 14	Здатність мотивувати людей та досягати спільних цілей.
	ЗК 15	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності, толерантне відношення до інших.
	ЗК 16	Здатність діяти на основі професійної перекладацької етики та соціальної відповідальності.
	ЗК 17	Визначеність, наполегливість і відповідальність щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Досконале знання державної мови і вільне володіння мінімум двома іноземними мовами на рівні професійного і побутового спілкування.
	ФК 2	Оволодіння необхідним обсягом сучасних теоретичних знань, компетенцій, практичних умінь і навичок на рівні, що забезпечує їх високу конкурентоспроможність на ринку кваліфікованої робочої сили.
	ФК 3	Оволодіння навичками самостійної аналітичної, проектної, науково-дослідної і науково-педагогічної діяльності, що вимагають широкої освіти у відповідному напрямі
	ФК 4	Вміння вибирати необхідні методи дослідження, модифікувати ті, що існують, і розробляти нові методи, виходячи із завдань конкретного дослідження.
	ФК 5	Вміння обробляти отримані результати, аналізувати і осмислювати їх з урахуванням наявних літературних даних.
	ФК 6	Вміння вести бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій та представляти підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, рефератів, статей, оформлених відповідно до наявних вимог, із залученням сучасних засобів редагування і друку.
	ФК 7	Вміння ставити і вирішувати задачі в області своєї професійної компетенції, розробляти і реалізовувати міждисциплінарні проекти, пов'язані із завданнями своєї професійної компетенції.
	ФК 8	Вміння розробляти і викладати навчальні курси з

		дисциплін, що відносяться до перекладознавчого, лінгвістичного, філологічного, літературо- та країнознавчого циклів.
	ФК 9	Вміння розробляти навчально-методичні матеріали, проводити лекційні і практичні заняття на основі знання методики навчання іноземних мов і перекладу з англійської мови, здатність керувати розробкою наукових робіт.
	ФК 10	Вміння застосовувати автоматизовані системи перекладу для здійснення перекладацької діяльності.
7 – Програмні результати навчання		
	Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:	
ПРН 1	Базові знання теорії перекладу у діахронії та синхронії; знання теорії викладання перекладу у вищій школі та володіння його методами й прийомами.	
ПРН 2	Базові знання з питань аналізу та інтерпретації науково-академічного, довідкового, літературно-критичного, публіцистичного та популярного текстів.	
ПРН 3	Базові знання змісту процесу усного одностороннього та двостороннього перекладу; знання стилістичних реєстрів і способів їх переносу з однієї мови до іншої.	
ПРН 4	Базові знання про засоби передачі фактичної інформації мовою перекладу, перефразування значення складних термінів або фраз, якщо не існує точного еквівалента у мові перекладу.	
ПРН 5	Базові знання послідовного перекладу, а також перекладу з аркуша із додержанням вимог до зовнішнього аспекту мовлення перекладача (гучність, чіткість вимови, належне інтонаційне оформлення, відсутність повторів та невмотивованих пауз); забезпечення ефективної комунікації в усному перекладі; здійснення адекватних дій у випадку переривання комунікації з причин часткового нерозуміння змісту тексту оригіналу, емоційної напруги, розташування перекладача, поведінки мовця тощо.	
ПРН 6	Базові знання галузі та способів взаємодії із фахівцями у цій галузі; знання способів використання технічних засобів, уміння їх застосування та усунення технічних проблем; уміння застосування перекладацького скоропису у послідовному перекладі, якщо це необхідно.	
ПРН 7	Базові знання змісту процесу письмового перекладу; знання стилістичних реєстрів і способів їх переносу з однієї мови до іншої.	
ПРН 8	Базові знання про доперекладацький аналіз для визначення	

	ступеня його складності, прогнозування необхідності проведення досліджень, поглиблення знань та умінь до та під час перекладу, складності змісту, мовних та перекладацьких проблем, необхідності адаптації тексту перекладу із врахуванням культурних особливостей адресатів та закінчення роботи в установлені терміни.
ПРН 9	Базові знання про принципи створення тексту перекладу.
ПРН 10	Базові знання про застосування різних стратегій перекладу та перекладацьких трансформацій для ефективного досягнення мети перекладу.
ПРН 11	Базові знання про мовні та мовленнєві норми перекладу.
ПРН 12	Базові знання про правильність вживаної термінології.
ПРН 13	Базові знання про адекватність передачі жанрових та дискурсивних характеристик тексту перекладу.
ПРН 14	Базові знання про оформлення тексту перекладу відповідно вимогам замовника.
ПРН 15	Базові знання процесів та процедур забезпечення якості (редагування та критика).
ПРН 16	Базові знання з перекладацької етики.
ПРН 17	Базові знання з методики навчання іноземної мови та перекладу.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму за кваліфікацією відповідають профілю і напрямку дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи. В процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом роботи за фахом.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Доступ до ресурсів центру науково-гуманітарної інформації (ЦНГІ) та відповідного навчально-методичного забезпечення дисциплін (підручників, навчальних посібників, довідкової та іншої навчальної літератури), фахових періодичних видань. Розроблені комплекси навчально-методичного забезпечення дисциплін, програми освітнього рівня магістр зі спеціальності 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» та відповідні дистанційні курси. Програма повністю забезпечена НМК з усіх навчальних компонентів.

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Передбачає можливість національної кредитної мобільності за деякими навчальними модулями, що забезпечують набуття загальних компетентностей.
Міжнародна кредитна мобільність	Програма розвиває перспективи участі та стажування у науково-дослідних проектах та програмах академічної мобільності за кордоном. Виконується в активному дослідницькому середовищі, є мобільною за програмою «Подвійний диплом».
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Основні навчальні модулі програми забезпечені НМК для іноземних студентів російською та англійською мовами.

**Перелік компонент освітньо-професійної програми
та їх логічна послідовність**

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кільк. кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Історія перекладу	3	залік
ОК 2.	Актуальні проблеми наукових досліджень у теорії та практиці перекладу	3	залік
ОК 3.	Практика перекладу з англійської мови	18	екз./залік/залік
ОК 4.	Практика перекладу з німецької/французької/іспанської мови	18	залік/екз./залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		42	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибірковий блок 1 (Гуманітарна підготовка)</i>			
ВБ 1.1.	Педагогіка та психологія	3	екзамен
ВБ 1.2.	Методика викладання іноземної мови та перекладу	4	залік
ВБ 1.3.			
ВБ 1.4.	Вікова та педагогічна психологія	3	залік
ВБ 1.5.	Інтелектуальна власність	3	залік
<i>Вибірковий блок 2 (Професійна та практична підготовка)</i>			
ВБ 2.1.	Практичний курс англійської мови	7	залік/екз./залік
ВБ 2.2.	Практичний курс німецької/французької/іспанської мови	7	залік/екз./залік
ВБ 2.3.	Інформаційні технології викладача	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		30	
Практична підготовка			
ПП 1.	Педагогічна практика	6	залік
ПП 2.	Виробнича практика	6	залік
Загальний обсяг практичної підготовки:		12	
Державна атестація			
ДА 1.	Державний екзамен з практики перекладу з німецької/французької/ іспанської мови	2	екзамен
ДА 2.	Державний екзамен з практики перекладу з англійської мови	2	екзамен
ДА 3.	Дипломна робота	2	захист дипл.роботи
Загальний обсяг державної атестації:		6	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОП:		90	

2. Структурно-логічна схема ОП

Семестр	Освітні компоненти
1	ОК 2, ОК 3, ОК 4, ВБ 1.1, ВБ 1.2, ВБ 2.1, ВБ 2.2, ВБ 2.3.
2	ОК 1, ОК 3, ОК 4, ВБ 1.4, ВБ 2.1, ВБ 2.2, ПП 1.
3	ОК 3, ОК 4, ВБ 1.5, ВБ 2.1, ВБ 2.2, ПП 2.

1. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 035 «Філологія» (Переклад) проводиться у формі складання державних екзаменів за фахом (іспит з практики перекладу з англійської мови та іспит з практики перекладу з другої іноземної мови (німецької / французької / іспанської)) та захисту кваліфікаційної магістерської роботи, що завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: *магістр перекладу, перекладач з двох іноземних мов, викладач двох іноземних мов (англійської, німецької/французької/іспанської)*.

Атестація здійснюється відкрито та публічно.

2. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ВБ1	ВБ2	ПП1	ПП2	ДА1	ДА2	ДА3
ЗК 1					+						
ЗК 2	+										+
ЗК 3		+									+
ЗК 4	+	+	+	+		+	+	+			+
ЗК 5		+					+	+			+
ЗК 6		+									+
ЗК 7			+	+		+					
ЗК 8		+			+						+
ЗК 9		+				+		+			
ЗК10					+						+
ЗК11			+	+	+		+	+			
ЗК12			+	+			+	+			
ЗК13			+	+	+		+	+			
ЗК14					+		+	+			
ЗК15					+	+	+	+			
ЗК16								+			
ЗК17							+	+			+
ФК 1			+	+					+	+	

ФК 2	+	+							+	+	
ФК 3					+		+	+			+
ФК 4		+									+
ФК 5		+					+	+			+
ФК 6		+					+	+			+
ФК 7								+			
ФК 8					+		+				
ФК 9					+						
ФК10						+		+			

**3. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
(ПРН) відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ВБ 1	ВБ2	ПП1	ПП2	ДА 1	ДА 2	ДА 3
ПРН 1	+	+			+		+				
ПРН 2		+	+	+					+	+	+
ПРН 3			+	+		+	+	+	+	+	
ПРН 4			+	+			+	+	+	+	
ПРН 5			+	+			+		+	+	
ПРН 6			+	+		+		+			+
ПРН 7			+	+			+	+	+	+	
ПРН 8			+	+			+	+	+	+	+
ПРН 9			+	+			+	+	+	+	+
ПРН10	+		+	+			+	+	+	+	+
ПРН11	+		+	+			+	+	+	+	
ПРН12			+	+			+	+	+	+	
ПРН13	+		+	+			+	+	+	+	
ПРН14	+							+			
ПРН15			+	+				+			
ПРН16	+		+	+	+			+			
ПРН17					+		+				